

POSTANOWIENIE

25 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Trzebiatowski

na posiedzeniu niejawnym 25 lutego 2026 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa J. S. i R. S.
przeciwko Skarbowi Państwa – [...]
o odszkodowanie,
na skutek skargi kasacyjnej Skarbu Państwa – [...]
od wyroku Sądu Okręgowego w Sieradzu
z 8 września 2023 r., I Ca 402/23,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od Skarbu Państwa – [...] na rzecz J. S. i R. S. 2 700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

(M.K.)

UZASADNIENIE

Pozwany Skarb Państwa – [...] wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w Sieradzu z 8 września 2023 r. Wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania uzasadnił występowaniem istotnych zagadnień prawnych, potrzebą

wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów oraz oczywistą zasadnością skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżący oparł wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na pierwszej, drugiej i czwartej spośród wymienionych przesłanek.

Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć charakter uniwersalny, co oznacza, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych, podobnych spraw. Chodzi przy tym o problem, którego wyjaśnienie jest konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), i także w związku z podstawą prawną zaskarżonego wyroku (postanowienia SN: z 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13 oraz z 3 lutego 2012 r. I UK 271/11). Konieczne jest przy tym przytoczenie argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skarżący powinien nie tylko wskazać przepis prawa (materialnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (m.in. postanowienia SN: z 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07 oraz z 9 lutego 2011 r., III SK 41/10).

Natomiast oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga

wykazania, że określony przepis prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (postanowienia SN: z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08 oraz z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07).

Skarżący przedstawioną problematykę ujął w pytaniu: „Czy właścicielowi nieruchomości, której wartość zmniejszyła się na skutek wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania (00U), jednak bez związku ze szczegółowymi ograniczeniami wynikającymi z art. 135 ust. 3a Prawa ochrony środowiska, przysługuje odszkodowanie na podstawie art. 129 ust. 2 tej ustawy?”. Ponadto skarżący wskazał na potrzebę wykładni art. 136 ust. 3 p.o.ś. w zw. z art. 129 ust. 2 p.o.ś.

Przedstawiona przez skarżącego problematyka nie stanowi istotnego zagadnienia prawnego. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera argumentacji jurydycznej wskazującej na występowanie odmiennych ocen przedstawionego problemu oraz na to, że przepisy dotyczące tej kwestii nie doczekały się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Nie jest rolą Sądu Najwyższego domyślanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (postanowienia SN: z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08 i z 14 grudnia 2004 r., II CZ 142/04).

Analiza wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, jego uzasadnienia, a także uzasadnień orzeczeń sądów obu instancji, nie daje podstaw do uznania, że rzeczywiście zachodzi przesłanka potrzeby wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów.

Należy podkreślić, że wbrew tezie zawartej przez skarżącego w przedstawionym pytaniu, Sąd uznał, iż postanowienia aktu ustanawiającego obszar ograniczonego użytkowania ograniczają sposób korzystania z nieruchomości powodów, ponieważ zawierają zakazy, o jakich mowa w art. 135 ust. 3a p.o.ś. w odniesieniu do nieruchomości wymienionej w pozwie. Zatem nie

można twierdzić, że wprowadzenie obszaru ograniczonego użytkowania stanowi w niniejszej sprawie „samodzielną podstawę roszczenia”. Sąd podkreślił, że zmniejszenie wartości nieruchomości powodów nie wynika natomiast z samej okoliczności położenia nieruchomości w obszarze ograniczonego użytkowania, ale jest efektem ograniczeń, jakie wiążą się z takim usytuowaniem. Wysokość odszkodowania odpowiada konkretnej utracie wartości nieruchomości, która to utrata jest okolicznością faktyczną (faktem rynkowym), a nie jedynie wnioskiem prawnym, wywiedzionym z określonej wykładni przepisów prawa materialnego.

Ponadto należy wskazać, że Sąd Najwyższy w uchwale z 12 kwietnia 2024 r., III CZP 56/23 (OSNC z 2024 r., nr 9, poz. 86) stwierdził, iż właścicielowi nieruchomości, której wartość zmniejszyła się na skutek wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania (o.o.u.), o którym mowa w art. 135 ust. 1 p.o.ś. jednak bez związku ze szczególnymi ograniczeniami wynikającymi z art. 135 ust. 3a p.o.ś. przysługuje odszkodowanie na podstawie art. 129 ust. 2 tej ustawy. Sąd Najwyższy podkreślił, że utworzenie o.o.u. na podstawie art. 135 ust. 1 p.o.ś. jest ingerencją w prawo własności nieruchomości, której skutkiem formalnym (w związku z określeniem granic tego obszaru - art. 135 ust. 3a p.o.ś.) i materialnym (narażenie takiej nieruchomości na konieczność znoszenia ponadnormatywnych immisji, zalegalizowanych wprowadzeniem o.o.u. - art. 135 ust. 1 p.o.ś.) jest zmniejszenie jej wartości w rozumieniu art. 129 ust. 2 *in fine* p.o.ś.

Co się zaś tyczy oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, to zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego odwołanie się do tej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga przedstawienia, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że istotnie skarga jest oczywiście uzasadniona. Chodzi tu o wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (m.in. postanowienie SN z 23 listopada 2011 r., III PK 44/11). Celem sformułowania powyższej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest wykazanie jedynie oczywistego naruszenia konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacji, w której naruszenie to spowodowało

wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (postanowienie SN z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12).

W ocenie skarżącego skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona wobec naruszenia art. 386 § 3 k.p.c. w zw. z art. 391 k.p.c. art. i art. 321 § 1 k.p.c. wynikającego z nieuchylenia wyroku Sądu Rejonowego w części i nieumorzenia przez Sąd Okręgowy postępowania w zakresie, w jakim Sąd Rejonowy zasądził odsetki ustawowe [...]

Treść uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przekonuje jednak o jej oczywistej zasadności. Sąd Najwyższy nie dopatrywał się rażącego naruszenia powołanych przepisów, widocznego *prima facie*. Brak jest jakichkolwiek podstaw, aby twierdzić, że w niniejszej sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa.

Ponadto należy podkreślić, że samo naruszenie przepisów postępowania nie jest wystarczającą podstawą skargi kasacyjnej. Artykuł 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. określa jako podstawę skargi takie naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Oczywista zasadność skargi kasacyjnej na tej podstawie wymaga wykazania przez skarżącego, że następstwa stwierdzonych wadliwości ukształtowały (merytoryczną) treść zaskarżonego orzeczenia, co w niniejszej sprawie nie miało miejsca (wyrok SN z 11 maja 2017 r., II CSK 514/16).

Mając powyższe na uwadze, nie można przyjąć, że przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zostały w sposób właściwy wykazane.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Marcin Trzebiatowski

(M.K.)

[a.]